

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

В Одеській області спорадично реєструють випадки захворювання собак на дирофіляріоз. З 1969 до 1996 року було виявлено лише 8 хворих людей. За 13 років до 2010 р. зареєстровано 54 випадки [2, с. 16].

У місті Київ вперше діагноз на дирофіляріоз встановлений у 1967 році. За період 2005–2009 років серед киян зареєстровано 57 випадків дирофіляріозу (24 чоловіки та 33 жінки). За даними Київського міського управління державної ветеринарної медицини з 1998 по 2001 рік у клініках Києва діагностовано біля 80 випадків дирофіляріозу собак. У Києві виявили у 1999 р. – 15 випадків, у 2000 р. – 130, 2001 – 188, 2002 – 354 випадки, 2003 – 600 випадків. В 2005 році було зареєстровано 538 випадків дирофіляріозу собак, а в 2007 – 390, у 2013 р. виявили 291 випадок захворювання собак на дирофіляріоз [5, с. 43].

За даними Полтавської санепідемстанції з 2000 по 2002 рр. було зареєстровано 7 випадків дирофіляріозу людини, а при дослідженні в Полтавській області 93 собак у 51-ї реєстрували дирофіляріоз (EI = 54,84 %, II = 2–60 личинок в 1 мл крові) [2, с. 26].

У Харкові личинки дирофілярій були знайдені у 26 зі 174 собак [2, с. 18].

Також хворобу реєструють в Херсонській, Миколаївській, Сумській та інших областях України.

Після діагностики ми застосували розроблену схему лікування за дирофіляріозу собак – пацієнтів ветеринарної клініки «Шанс» м. Черкаси.

Через 15 днів від початку лікування при лабораторному дослідженні у полі зору мікроскопа не було знайдено мікрофілярій, отже терапевтична схема виявилася ефективною за даного захворювання.

Висновки. 1. Дирофіляріоз собак зустрічається в різних областях України. Це сприяє захворюванню людей на даний зооноз. 2. Застосована схема лікування із використанням Сімпаріки ТРІО та Івермектину в комплексі з патогенетичною терапією виявилася ефективною, оскільки призвела до одужання собак.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борисенко В. С. Дирофіляріоз у Придніпров'ї. Проблеми та шляхи їх подолання. Матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса). К.: 2010. С. 21–24.
2. Соловійова Л. М., Артеменко Л. П., Антіпов А. А., Бахур Т. І. Дирофіляріоз: навчальний посібник. Біла Церква: ТОВ „Білоцерківдрук”, 2018. 56 с.
3. Soloviova L. N. Prevalence, clinical signs and treatment of Dirofilariosis dogs. Збірник матеріалів XVI міжнародної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів і студентів «Актуальні проблеми ветеринарної медицини». Київ, НУБіП. 2017, 19–20 квітня. С. 127.
4. Донець М. П., Нестеренко Н. П. Захворюваність на дирофіляріоз у Чернігівській області. Матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса). К.: 2010. С. 36–37.
5. Аналіз епідситуації з дирофіляріозу в місті Києві / Колос Л. А., Хархун Т. О., Погорелова О. М. та ін. Матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса). К.: 2010. С. 42–44.

УДК 636.7.09:615.284:616.995.135

ГОНЧАРЕНКО Ю.І., магістрантка

Наукові керівники – **ШАГАНЕНКО Р.В.**, канд. вет. наук, **ШАГАНЕНКО В.С.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ АНТИГЕЛЬМІНТИКАМИ ДЛЯ СОБАК ЗА НЕМАТОДОЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ

У тезах представлено арсенал антигельмінтиків нематодозної дії на фармацевтичному ветеринарному ринку України проти кишкових гельмінтозів у собак.

Ключові слова: антигельмінтики, протипаразитарні препарати нематодозної дії, кишкові гельмінтози, зоонози, собака.

Собака є незамінним компаньйоном людини і, одночасно, потенційним джерелом паразитарних захворювань, зокрема, паразитозів-зоонозів, що передаються людині. Перебуваючи у тісному контакті з людиною, дрібні домашні тварини є носіями небезпечних гельмінтозів та забруднюючи навколишнє середовище яйцями паразитів становлять потенційну небезпеку як для самих власників, так і для навколишнього середовища і інших тварин [1, с. 117].

Виділяючи разом з фекаліями інвазійні елементи зоонозних гельмінтів у навколишнє середовище, люди, тварини заражаються безпосередньо через контакт із собакою чи фекаліями, що містять інвазійні стадії паразитів, або опосередковано через споживання зараженої води чи їжі.

Збільшення популяції собак призводить до збільшення забруднення навколишнього середовища інвазійними елементами шлунково-кишкових гельмінтозів, що створює потенційний ризик до значного поширення інвазійних захворювань тварин і людини [2, с. 155]. Найчастіше фауна нематодозів травного тракту собак представлена гельмінтами видів *Toxocara canis*, *Trichuris vulpis*, *Toxascaris leonina* та роду *Ancylostoma/Uncinaria*.

Вивчення паразитофауни дрібних домашніх тварин є актуальним як для ветеринарних фахівців, так і для медичних служб у зв'язку зі значним поширенням інвазійних хвороб, їх здатністю викликати тяжкі патології у м'ясоїдних тварин та небезпекою передачі інвазії людині. Тому, епізоотологічний моніторинг гельмінтозів собак є актуальним напрямом досліджень. З метою запобігання поширення гельмінтозів та повторного зараження інвазійними елементами має забезпечуватися постійний періодичний моніторинг тварин щодо ендопаразитів та їх обробка ефективними протипаразитарними препаратами.

Метою досліджень було провести аналіз забезпеченості препаратів антигельмінтиків нематодцидної дії для собак на фармацевтичному ринку України.

На сьогодні ринок ветеринарних препаратів постійно пропонує нові антигельмінтні засоби до складу яких входять різні діючі речовини як широкого, так і вузького спектру дії. Антигельмінтною нематодцидною дією володіють сполуки групи бензimidазолів (фенбендазол, альбендазол, оксibenдазол) та пробенzimidазолів (фебантел); макроциклічних лактонів (мілбеміцину оксиму); похідні тетрагідропіримідину (пірантелу памоат); авермектини (селаментин, абамектин); депсипептиди (емодепсид).

Для боротьби із кишковими гельмінтозами у собак фармацевтичний ринок пропонує наступні препарати-антигельмінтики до складу яких входять різні комбінації діючих речовин протипаразитарної дії:

- ✓ *Фенбендазол, Пірантел, Празіквантел* (препарати Каніверм, Дехінел Плюс, Гельмістоп, Цестал Плюс, Енвайр, Вормікіл);
- ✓ *Фебантел, Пірантел, Празіквантел* (препарати Дронтал Плюс, Дирофен);
- ✓ *Моксидектин, Пірантел, Сароланер* (препарат Сімпаріка Тріо);
- ✓ *Оксibenдазол, Левамізолу гідрохлорид, Ніклозамід* (препарат Брованол М);
- ✓ *Івермектин, Левамізолу гідрохлорид, Празіквантел*, (препарат Брованол Плюс);
- ✓ *Моксидектин, Люфенурон, Нітенпірам, Празіквантел* (препарат Панацея);
- ✓ *Моксидектин, Празіквантел* (препарат Моксістоп);
- ✓ *Моксидектин, Імідаклоприд* (препарат Адвокат);
- ✓ *Абамектин, Празіквантел* (препарат Празімек Д);
- ✓ *Емодепсид, Празіквантел* (препарат Профендер);
- ✓ *Емодепсид, Толтразурил* (Прококс);
- ✓ *Мілбеміцину оксим, Празіквантел* (препарати Провектра, Мілпразон, Мілпро);
- ✓ *Мільбеміцину оксим, Лотіланер* (препарат Кределіо Плюс);
- ✓ *Фенбендазол, Празіквантел* (препарат Каніквантель Плюс);

- ✓ *Пірантел*, Празіквантел (препарати Пранатан, Прател, Біхелдон, Празістоп, Прател);
- ✓ *Фенбендазол*, Пірантел (препарати Фенбенсепт, Пірафен);
- ✓ *Фенбендазол* (препарати Фенбенсепт, Панакур, Фензол);
- ✓ *Селамектин*, Празіквантел (препарат Elite Zoo Dog);
- ✓ *Селамектин* (препарат Стронгхолд).

Більшість антигельмінтиків представлені комбінаціями діючих речовин різних груп протипаразитарних речовин, що забезпечують широкий спектр впливу на різні види та групи паразитів.

Висновок. Фармацевтичний ринок ветеринарних препаратів України представлений широким арсеналом антигельмінтиків нематоцидної дії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кітіченко А.С., Мельничук В.В. Поширення нематодозів травного тракту в собак на території міста Харків. Scientific Progress & Innovations. 2024. № 27 (2). С. 117-121. DOI:10.31210/spi2024.27.02.20
2. Шаганенко В.С., Шаганенко Р.В., Панчук А.В. Ефективність препарату «Мілпро» за токсокарозу цуценят. Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали VII Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конференції, присвяченої 65-річчю з дня народження професора П. І. Локеса, ПДАУ, 19-20 жовтня, 2023 р. Полтава, 2023. С. 155–157. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/12336>

УДК 636.2.053.09:616.33-002:615.24

БРЕХОВА А.С., магістрантка

Науковий керівник – **ВОВКОТРУБ Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ З МЕТОЮ ПРОФІЛАКТИКИ АЛІМЕНТАРНОЇ ДИСПЕПСІЇ У ТЕЛЯТ

У роботі аналізуються існуючі апробовані схеми превенції аліментарної диспепсії у молодняку великої рогатої худоби раннього віку, які базуються на використанні корисних бактерій у складі пробіотичних препаратів. Вивчається їх ефективність та механізми впливу на організм в цілому.

Ключові слова: телята, диспепсія, діарея, пробіотики, профілактика.

Шлунково-кишковий тракт жуйних забезпечує захист тварин від патогенних мікроорганізмів з моменту їх народження, і в той же час має належним чином підтримувати всмоктування та метаболізм поживних речовин, щоб забезпечити ріст і розвиток організму. У телят він зазнає найшвидших мікробних і структурних змін, які роблять тварину сприйнятливою до захворювань, супроводжуються порушенням оптимальної роботи ШКТ. Проте, травний канал телят має певний ступінь гнучкості й здатний реагувати на надходження поживних і біологічних активних речовин [1].

Автори [2, 3] стверджують, що діарея є найпоширенішою проблемою здоров'я телят у постнатальному періоді (від неї страждає близько 19 % поголів'я тварин). Вона є однією з найпоширеніших причин смертності новонароджених телят [4]. Диспепсія – це складний багатофакторний синдром із низкою інфекційних та неінфекційних чинників, що характеризується порушенням секреції, резорбції та моторики кишечника з подальшою втратою апетиту, діареєю та швидким розвитком зневоднення. Фактори, що впливають на патогенез діареї складаються з впливу патогенних мікроорганізмів, умов навколишнього середовища (корми та гігієна), управління (менеджмент отелення, вигоювання молозива), стану живлення та імунної системи [4].

Збільшення росту, добових приростів, споживання сухого корму (сухої речовини) та оптимального розвитку рубця можна досягти шляхом поліпшення надходження